МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)

Міжнародна науково-практична конференція

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

3 жовтня 2024 року

Біла Церква
2024

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Крауютієне І., доктор.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.
Славінська О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.,** керівник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 3 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 104 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

Яремчук А.В. Захворюваність ділянки пальців у корів з періодичною розчисткою копитець / А.В. Яремчук, В.О. Чемеровський, М.В. Рубленко // Міжнар. наук.-практ. конф. «Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Сучасний розвиток вет. медицини» (БНАУ, 3 жовтня 2024 р.). - Біла Церква, 2024. – С.48-50.

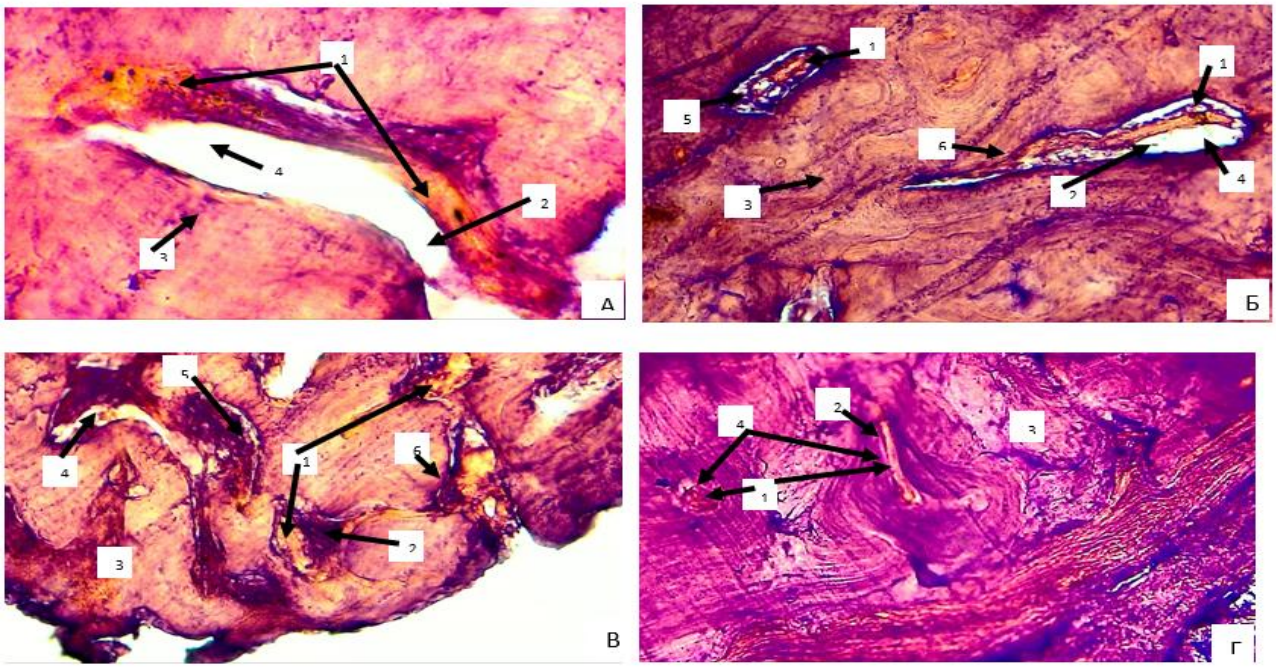

Рис. 1. **Ділянки контакту матеріалу збагаченого Ag з кістковою тканиною великогомілкової кістки кроля на 42 добу:** А – 1 – залишки матеріалу; 2 – кісткові канали; 3 – пластинчаста кісткова тканина; 4 – не щільний контакт з матеріалом; Б –1 – залишки матеріалу; 2 – кісткові канали; 3 – пластинчаста кісткова тканина; 4 – не щільний контакт з матеріалом; 5 – пухка сполучна тканина каналів; 6 – щільний контакт з матеріалом; В – 1 – залишки матеріалу; 2 – кісткові канали; 3 – пластинчаста кісткова тканина; 4 – не щільний контакт з матеріалом; 5 – пухка сполучна тканина каналів; 6 – щільний контакт з матеріалом; Г – 1 – залишки матеріалу; 2 – кісткові канали; 3 – пластинчаста кісткова тканина; 4 – щільний контакт з матеріалом. Гематоксилін та еозин, х 100.

Висновок. Ортопедичні шурупи покриті біоактивною керамікою збагаченою Ag на 42 добу щільно контактували з кістковими мозком, утворення кісткових балок біля матеріалу, на периферії, в зоні контакту із різьбою шурупів залишки гранул були повністю оточені щільно прилеглою кістковою тканиною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Rohanizadeh R., Geros L.R.Z., Harsono M., Bendavid A. Adherent apatite coating on titanium substrate using chemical deposition. Journal of Biomedical Materials Research Part A. 2005. Vol. 72(4). P. 428–438. doi:10.1002/jbm.a.30258

2. Limb-sparing in dogs using patient-specific, three-dimensional-printed endoprosthesis for distal radial osteosarcoma: A pilot study / B. Séguin et. al. Vet Comp Oncol. 2020. Vol. 18. P. 92–104. DOI: 10.1111/vco.12515

3. In vivo biocompatibility and fracture healing of hydroxyapatite-hexagonal boron nitride-chitosan-collagen biocomposite coating in rats / M.Z.Y. Deveci et al. Turk J Vet Anim Sci. 2020. Vol. 44. P. 76–88. DOI:10.3906/vet-1906-21

УДК: 619:616-001.4/-073.2

ЯРЕМЧУК А.В., канд. вет. наук, **ЧЕМЕРОВСЬКИЙ В.О.,** д-р філософії,
РУБЛЕНКО М.В., д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
a.yaremchuk@ukr.net

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ ДІЛЯНКИ ПАЛЬЦІВ У КОРІВ З ПЕРІОДИЧНОЮ РОЗЧИСТКОЮ КОПИТЕЦЬ

В статті описано клінічну характеристику випадків ортопедичної патології у корів та проведено їх клінічний аналіз.

Ключові слова: корови, деформації ратиць, гнійні пододерматити, тілома, ламініт, діагностика ортопедичної патології.

YAREMCHUK A., candidate of veterinary sciences, **CHEMEROVSKY V.,** Ph.D., **RUBLENKO M.,** doctor of veterinary sciences
Bila Tserkva National Agrarian University

DISEASE OF THE TOES IN COWS WITH PERIODIC HOOF CLEANING

The article describes the clinical characteristics of cases of orthopedic pathology in cows and their clinical analysis.

Key words: cows, deformities of the legs, purulent pododermatitis, tyloma, laminitis, diagnosis of orthopedic pathology.

Захворювання ратиць і кульгавість, що їх супроводжує. нині є головними проблемами для молочної худоби, які призводять до істотних економічних втрат. Ефективна профілактика, рання діагностика та відповідне лікування можуть мінімізувати втрати, прискорити відновлення та зменшити страждання тварин. Клінічно поведінка корів з кульгавістю або з патологіями дистального відділу кінцівок характеризується істотно довшими періодами лежання, тваринам важко підвестися, залежування порівняно зі здоровими, некульгавими коровами, вкорочення кроку та повільніша і обережна хода. Економічні втрати через кульгавість здебільшого спричинені істотними зменшенням молочної продуктивності та редуктивної здатності у тварин, а не вартістю лікування.

Найбільші втрати, пов'язують з втратами молочної продуктивності та вибракуванням. Підвищення обізнаності власників молочних ферм щодо здоров'я ратиць і доступності сучасних діагностичних і профілактичних методик може зменшити економічні наслідки та водночас сприяє покращенню добробуту тварин. Регулярні ортопедичні обробки (обрізання ратиць, дезінфекція) можуть покращити здоров'я ратиць, але неправильне використання копитних ванн може, навпаки завдати більше шкоди, ніж користі[1].

Належний санітарний стан приміщень, забезпечення чистих і сухих умов під ногами є головним захисним фактором, що зменшує кульгавість, спричинену гнійними ураженнями ділянки пальця, тіломами та пальцевим дерматитом. Правильне обрізання ратиць корови надає стабільність, покращує поставу і дозволяє корові рівномірно розподілити вагу на пальці. Більшість лікарів рекомендують принаймні двічі на рік обрізати ратиці, але оптимальна частота обрізання, визначається факторами, характерними для кожної ферми та тварини[2].

Водночас перманентне дослідженя захворюваності ділянки пальців у корів у окремому стаді дозволяє оцінити не тільки їх стан а й ефективність лікувально-профілактичних заходів і особливо факторів ризиків уражень копитець.

Мета дослідження – моніторинг здоров'я ратиць молочного.

В дослідження було включено стадо корів голштинської породи, середньою вагою 480 кг, та надоєм за останню лактацію 6500 кг. Корови утримувалися на молочно-товарній фермі Білоцерківського НАУ, яку нещодавно реконструювали за принципами сучасних технологій безприв'язного утримання 120 гол. молочних корів. Ферма благополучна щодо інфекційних хвороб, а рівень захворюваності кінцівок з ознаками некробактеріозних уражень чи пальцевого дерматиту за останні 3 роки не перевищував 5–7 %. Щорічно в стаді восени і навесні проводять лікувально-профілактичні заходи щодо кульгавості.

Описані матеріали зібрано в процесі весняної ортопедичної обробки 2024р. Тварин для огляду фіксували в спеціалізованому станку. Протокол дослідження включав первинний огляд та очистку ділянки пальців, з подальшим коригуванням форми та розмірів копитного рогу. У випадку виявлення гнійно-некротичних уражень ділянку обробляли антисептичними засобами та застосовували місцеве і загальне лікування залежно від стану пацієнта. Дані щодо поширеності патології фіксувалися та оброблялися статистично.

В процесі ортопедичної обробки встановлено поширеність патології кінцівок на рівні 63% від дійного стада. При цьому більшість уражень локалізувалися на тазових кінцівках – **78**% від загалу хворих тварин. Найбільш поширеною проблемою були деформації ратиць, серед яких гострокуті ратиці на грудних(8%) та тазових (92%) кінцівках, загалом зустрічалася

у 50% тварин. Цей показник свідчить про високу швидкість відростання копитцевого рогу, що властиво для високопродуктивних тварин за недостатнього моціону чи м'якого грунту на вигульних майданчиках. Більше ураження тазових кінцівок пояснюється субклінічним перебігом ламініту, істотно більшим навантаженням на тазові кінцівки та їх постійним перебуванням в більш вологих та агресивних умовах. Водночас ураження продуктивного поголів'я ламінітом підтверджує наявність вагомої частки до 11% тварин із кривими ратицями. При цьому 75% уражень локалізується на грудних кінцівках, що відображає запальний процес у копитній стінці та ротацію копитної кістки. Як наслідок виявлено 4 пацієнти із сформованою подвійною підошвою. Ламініт супроводжується формуванням рихлого копитного рогу, розшаруваннями ділянки білої лінії, а таких пацієнтів було близько 5% з переважною локалізацією процесу на тазових кінцівках.

Постійне перебування тазових кінцівок в агресивному середовищі та хронічне подразнення шкіри міжпальцевої щілини супроводжується появою тілом у 7% тварин. Водночас на тазових кінцівках локалізовано і переважну більшість виразкових процесів шкіри м'якуша та міжпальцевої щілини – 9 випадків. Асептичні пододерматити також здебільшого уражали тазові кінцівки та мали тенденцію до переходу в гнійні процеси – 2 клінічні випадки.

Отже, проведене обстеження поголів'я виявило суттєвий ступінь поширення 63% у дійних корів патології кінцівок. Більшість виявлених деформацій, виразкових процесів є ознаками хронічного ламініту та потребують подальшого комплексного підходу щодо розробки ефективних схем лікування та профілактики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Mulla A. I., Mulik A. P., Prashant A., Gawai D. D. Continuous health surveillance system for cattle. 2017 International Conference on Intelligent Computing and Control Systems (ICICCS). 2017. DOI:10.1109/iccons.2017.8250656

2. The cow pedogram Analysis of gait cycle variables allows the detection of lameness and foot pathologies / M. Alsaaod et al. J. Dairy Sci. 2017. Vol. 2. No. 100. P. 1417–1426.

УДК 636.1.09:616-001.4:617.5

ЄМЕЛЬЯНЕНКО О.В., канд. вет. наук, **ЧОРНОЗУБ М.П.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
emel_79@ukr.net

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЛІКУВАННЯ РАН У КОНЕЙ

За сучасного лікування ран у коней доцільно проводити адекватне знеболювання з використанням Еквіседану та Реланії, антисептичну обробку із застосуванням Хлоргексидину, Бетадину, АХД 1200 із належним видаленням некротизованих тканин та сторонніх предметів і подальшим закриттям рани швами, а у випадку загоєння її по вторинному натягу слід враховувати стадійність з вибором відповідних лікарських засобів.

Ключові слова: коні, рани, анестетики, антисептики.

EMELIANENKO O., candidate of veterinary sciences, **CHORNOZUB M.,** candidate of veterinary sciences
Bila Tserkva national agrarian university

MODERN APPROACHES TO TREATMENT OF WOUNDS IN HORSES

In the modern treatment of wounds in horses, it is advisable to carry out adequate analgesia with the use of Equisedan and Relania, anesthetic treatment with the use of Chlorhexedine, Betadine, AHD 1200 with proper removal of necrotic tissues and foreign objects and subsequent closure of the wound with sutures, and in the case of healing by secondary tension, it should be taken into account staging with the selection of appropriate drugs.

Key words: horses, wounds.

Рана – відкрите механічне ушкодження шкіри (епідермісу), підлеглих тканин і органів. Вона характеризується болем, зяянням, кровотечею та функціональними розладами.